

Model rozwiązania:

Zdający reprezentując Fundację Przyroda dla Wielkopolski powinien w oparciu o przepis art. 173 § 1 p.p.s.a. – sporządzić skargę kasacyjną od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 4 listopada 2022 r. sygn. akt II SA/Po 1832/22, zaskarżając przedmiotowy wyrok w całości (art. 176 § 1 pkt 1 p.p.s.a.). Jako strony zdający powinien wskazać skarżącą kasacyjnie Fundację Przyroda dla Wielkopolski, a jako organ Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Lesznie.

Jako uczestnika należało wskazać: Nadleśnictwo Włoszakowice.

Formułując podstawy kasacyjne skargi do NSA zdający powinien sformułować zarzut naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 174 pkt 2 p.p.s.a.), tj.:

1) naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 329, zwanej dalej "p.p.s.a.") w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w zw. z art. 31 § 1 pkt 2 k.p.a., poprzez nieuwzględnienie skargi i uznanie, że uchybienie polegające na nierozpoznaniu wniosku Skarżącej o dopuszczenie do udziału w postępowaniu przed jego zakończeniem, nie może być przedmiotem postępowania o stwierdzenie nieważności, z uwagi na to, że nie jest to wada tkwiąca w samej decyzji, a w postępowaniu, które poprzedziło jej wydanie;

2) naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c p.p.s.a. w zw. z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a., poprzez nieuwzględnienie skargi i uznanie, że uchybienie polegające na pozbawieniu Skarżącej udziału w postępowaniu jest kwalifikowane jako przesłanka innego trybu nadzwyczajnego tj. przesłanka wznowienia postępowania, z uwagi na to, że strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu, podczas gdy tryb postępowania wznowieniowego oparty o przesłankę z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. nie ma zastosowania do organizacji społecznej, która nie może być stroną, a jedynie podmiotem na prawach strony.

Dlatego zdający na podstawie art. 185 § 1 p.p.s.a. powinien wnieść o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku z dnia 4 listopada 2022 r. sygn. akt II SA/Po 1832/22 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Na podstawie art. 203 pkt 1 p.p.s.a. w zw. z art. 200 i 205 § 2 p.p.s.a. o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Zdający powinien na podstawie art. 176 § 2 p.p.s.a. formułować wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie albo złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się rozprawy.

W uzasadnieniu zdający powinien podnieść, że nie kwestionuje stanowiska Sądu I instancji, że postępowanie w sprawie wznowienia postępowanie oraz postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności są względem siebie niekonkurencyjne, ponieważ poszczególne tryby mają na celu usunięcie tylko określonego rodzaju wadliwości decyzji i nie mogą być stosowane zamiennie lub łącznie. Naruszenie w danej sprawie wyłączności stosowania określonego trybu nadzwyczajnego weryfikacji decyzji, stanowi rażące naruszenie prawa, będące podstawą do stwierdzenia nieważności decyzji na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Dlatego też żadna z przesłanek wznowienia postępowania wymienionych w art. 145 § 1 pkt 1-8 k.p.a. nie może jednocześnie skutkować nieważnością postępowania. Brak udziału strony w postępowaniu, zaistniały nie z jej winy jest przesłanką wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie zakończonej ostateczną decyzją, to nie może być uznany za przesłankę stwierdzenia nieważności decyzji. Takie stanowisko jest konsekwentnie wyrażane w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (por. wyroki NSA z 6 lipca 2017 r., II OSK 2762/15, z 24 lipca 2018 r. II OSK 2132/16 oraz z 22 czerwca 2020 r. II OSK 37/20; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Autor skargi kasacyjnej powinien jednak wywodzić, że podzielając stanowisko Kolegium, Sąd I instancji nie dostrzegł jednak, iż to nie w przesłance niezapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu Fundacja upatrywała podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 8 grudnia 2021 r. nr GWŁ.513.5.2022. W ocenie Fundacji o rażącym naruszeniu prawa świadczyć miało nierozpoznanie jej wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, co stanowi naruszenie art. 44 u.o.i.o.ś. i art. 31 § 1 i 2 k.p.a. Powyższego nie ocenił Sąd I instancji ograniczając się jedynie do wskazania, że okoliczności podnoszone przez Fundację stanowią przesłankę wznowieniową z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a., wobec czego nie mogą stanowić podstawy stwierdzenia nieważności decyzji.

W wywodach skargi kasacyjnej należało również podnieść, że Sąd I instancji pominął również orzecznictwo NSA, w którym wskazuje się, że wznowienie postępowania na podstawie art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. nie jest możliwe na wniosek podmiotu działającego na prawach strony, jakim jest organizacja społeczna. Zgodnie z art. 147 zdanie drugie k.p.a., wznowienie postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a., następuje tylko na żądanie strony. Oznacza to, że w przeciwieństwie do reguły ogólnej określonej w art. 147 zdanie pierwsze k.p.a., wznowienie postępowania z tej przyczyny

nie następuje z urzędu. Istotne jest bowiem to, że wznowienia postępowania z tej przyczyny nie mogą żądać inne, niż sama strona, podmioty postępowania administracyjnego, które mogą uczestniczyć w postępowaniu na prawach strony, tzn. organizacja społeczna i prokurator. Zasada ta ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdy organizacja społeczna składa wniosek o wznowienie postępowania z uwagi na to, że ona sama, bez swojej winy nie brała udziału w postępowaniu administracyjnym. Organizacja społeczna, która nie jest stroną z uwagi na swój interes prawny lub obowiązek, lecz podejmuje czynności procesowe na podstawie art. 31 k.p.a., działa w sprawie dotyczącej innej osoby (art. 31 § 1 k.p.a.). Przedmiotem takiej sprawy administracyjnej nie są zatem prawa lub obowiązki, wynikające z prawa materialnego, dotyczące organizacji społecznej. W związku z tym, przepis art. 31 § 3 k.p.a. daje organizacjom społecznym prawo uczestniczenia w postępowaniu wyłącznie na prawach strony. Z taką formą uczestnictwa w postępowaniu wiążą się określone konsekwencje prawne. Organizacja społeczna może, zgodnie z art. 31 § 1 pkt 1 i 2 k.p.a. występować z żądaniem wszczęcia postępowania oraz dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu. Natomiast organizacji społecznej nie przysługują uprawnienia, które przysługują tylko stronie. Do takich uprawnień należy żądanie wszczęcia postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. (por. wyroki NSA z 17 czerwca 2008 r., II OSK 641/07, z 2 lipca 2014 r. II OSK 225/13, z 11 lipca 2014 r. II OSK 272/13, z 8 czerwca 2017 r. II OSK 2548/15; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Nietrafnie jest zatem stanowisko Sądu I instancji, jakoby Fundacja była uprawniona do żądania wznowienia postępowania zakończonego decyzją Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 8 grudnia 2021.

Wskazać należy również, że Fundacja dopatrywała się nieważności decyzji Burmistrza Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 8 grudnia 2021. również w rażącym naruszeniu zasad ogólnych postępowania. Podnosiła bowiem, że organ dopuścił się rażącego naruszenia przepisów polegającego na wydaniu decyzji kończącej postępowanie, bez uprzedniego rozpoznania wniosku Fundacji, co w konsekwencji uniemożliwiło jej zainicjowanie postępowania odwoławczego. Również tej okoliczności nie ocenił Sąd I instancji. Pomimo jasnego stanowiska Fundacji Sąd I instancji nie dokonał kontroli decyzji organu w powyżej wskazanym aspekcie.

Dlatego Sąd ponownie powinien rozpoznać sprawę zajmując stanowisko odnośnie zarzutów Fundacji, że o rażącym naruszeniu prawa, a w szczególności art. 44 u.o.i.o.ś. i art. 31 § 1 i 2 k.p.a. świadczyć miało nierozpoznanie jej wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

Konkludując na prawidłowe rozwiązanie przypadku składają się:

1. prawidłowe oznaczenie sądu właściwego w sprawie i sądu za pośrednictwem którego wnosi się skargę kasacyjną;
2. prawidłowe oznaczenie skarżącego kasacyjnie i uczestników;
3. prawidłowe oznaczenie wyroku podlegającego zaskarżeniu i zakresu zaskarżenia;
4. oznaczenie daty skargi kasacyjnej w sposób spełniający wymóg zachowania terminu do jej wniesienia, a ponadto wskazanie daty doręczenia odpisu zaskarżonego wyroku wraz z uzasadnieniem;
5. prawidłowe skonstruowanie podstaw kasacyjnych (zarzutów);
6. prawidłowe skonstruowanie wniosków skargi kasacyjnej, w tym wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego;
7. prawidłowe sporządzenie uzasadnienia skargi kasacyjnej, stanowiącego wywód prawny będący spójnym i logicznym rozwinięciem skonstruowanych w skardze kasacyjnej podstaw kasacyjnych oraz wniosków;
8. podpis pełnomocnika pod treścią skargi kasacyjnej;
9. wykaz załączników do skargi kasacyjnej zawierających wszystkie wymagane załączniki, w tym również odpisy skargi kasacyjnej.

Skala ocen:

Zdający może uzyskać maksymalnie 30 punktów, z czego za:

1. spełnienie wymogów formalnych 0 – 6 pkt;
2. sformułowanie zarzutu skargi kasacyjnej wraz z ich zwięzłym uzasadnieniem 0-8 pkt;
3. sformułowanie wniosków skargi kasacyjnej 0 – 6 pkt;
4. uzasadnienie skargi kasacyjnej 0 – 10 pkt.

Zdający otrzymuje ocenę dostateczną przy uzyskaniu minimum 20 punktów.